

Mesaj omagial „G. Călinescu – 125”*

Acad. Gheorghe Chivu

Domnule academician Mircea Martin,
vicepreședinte al Secției de filologie și
literatură,

Domnule director, prof. dr. Lucian Chișu,
Doamnă director-adjunct, dr. Oana Soare,

Stimați și dragi colegi,

Organizarea de către Institutul „G. Călinescu”
a unei conferințe științifice internaționale, închinată
memoriei și activității marelui critic și istoric
literar, care, în urmă cu 75 de ani, a pus bazele celui
mai bun institut de cercetare din domeniu, activ
în sistemul Academiei Române, este deopotrivă
un gest de respect față de un înaintaș celebru și
o dovadă de asumare a unei continuități mai mult
decât necesare.

Respect față de creatorul istoriei și criticii
literare românești moderne, instituționalizate.
Dovadă de continuitate într-un proces, deloc
liniar, care a cunoscut două perioade de maximă
importanță, remarcabile prin valoarea lucrărilor
de cercetare realizate. Mă refer la perioada
începuturilor, efervescente și entuziaste, epocă
deschizătoare de drumuri, dominată de spiritul lui
G. Călinescu, în care au fost inițiate și realizate
în Institut în primul rând cele dintâi volume ale
Istoriei academice a literaturii române, după

ce fuseseră puse bazele documentării științifice
instituționalizate în domeniu. Am de asemenea
în vedere perioada de reșezare necesară, de
restructurare, nu totdeauna liniștită, dar integral
pozitivă, din perioada Eugen Simion, când
Institutul a renăscut și, sub conducerea unui
constructor tenace, cu viziune integratoare și cu un
simț greu de egalat al valorii autentice, a revenit
în prim-planul istoriei literare în primul rând cu
marele, necesarul *Dicționar general al literaturii
române*, dar și cu *Enciclopedia literaturii române
vechi* sau cu foarte bogatul inventar de idei,
cuprins în multele volume ale *Cronologiei vieții
literare românești*. Totul realizat, cu siguranță, în
pregătirea unei noi, dar, din păcate, nescrise *Istorie
a literaturii române*, pentru care sutele de ediții
din admirabila serie tip *Pleiade*, întocmite cu
substanțiala participare a membrilor Institutului,
ar trebui, cred, considerate documente literare
premergătoare (Eugen Simion va fi vrut, cu
siguranță, în spiritul concepției sale integratoare,
să reînvie totodată seria de ediții publicate în
perioada interbelică la Editura Fundației Regale
pentru Literatură și Artă).

În această perspectivă, Conferința interna-
țională inaugurată astăzi este, trebuie să fie, în
opinia noastră, deopotrivă un semn de continuitate

*Mesaj omagial transmis la Colocviul internațional „G. Călinescu – 125”
(18 iunie 2024, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”)

și o încercare, obligatoriu reușită, de a trasa direcții utile pentru cercetarea viitoare în domeniul istoriei și teoriei noastre literare.

O cercetare bazată pe buna pregătire a cercetătorilor, făcută cu o atentă gândire a perspectivelor, într-o coeziune intelectuală fără fisură, în primul rând în cadrul Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, dar și între institutele de profil filologic astăzi participante la Colocviu. O cercetare care nu are voie să ignore standardele impuse de cei doi mari predecesori,

G. Călinescu și Eugen Simion. Cercetare care nu poate abandona proiectele mari și nici nu poate lăsa deoparte domenii de investigație științifică, fără de care istoria fenomenului literar românesc își poate pierde deopotrivă consistența și coeziunea. Perspectivă inacceptabilă pentru un institut important al Academiei Române, având totodată o tradiție remarcabilă.

Doresc succes deplin manifestărilor științifice care încep astăzi!

